

▼ حرف روز دیپلماسی با رویکردی متفاوت

در طول یک دهه اخیر شرایط کشور به سمتی پیش رفت که سیاست خارجی ما درگیر مسئله برجام شد و دیپلماسی برجامی، ظرفیت‌های دیگر دیپلماسی را تحت تأثیر خود قرار داد. تحلیل وضعیت دیپلماسی التماسی و یک طرفه قبل از دریچه منافع ملی، نشان می‌دهد منافع نظام اسلامی در این مدت تأمین نشده است. از این‌رو تغییر قاعده دیپلماسی و اهمیت شرق نسبت به غرب، ترجیح نزدیک به دور و فعال‌سازی دیپلماسی اقتصادی در طول نزدیک به ۱۸ ماه اخیر، منافی را برای کشور در پیش داشته است. سفر وزیر امور خارجه عربستان پس از ۸۷ ماه به تهران و سایر سفرهای رئیس‌جمهور کشورمان در مدت کوتاهی نشان می‌دهد که جمهوری اسلامی ایران در شرایط بهتری از تعامل با دنیا قرار دارد. در واقع می‌توان اعتراف کرد که دولت سیزدهم برخلاف تبلیغات و سیاه‌نمایی‌هایی که صورت گرفته، ارتباط مؤثرتری با دنیا برقرار کرده است.

یکی از حوزه‌هایی که باید مورد توجه جدی قرار گیرد، فعال‌سازی مسیرها و ترازیت است. اهمیت این موضع به اندازه‌ای است که جدا از اینکه ظرفیت‌های ژئوپلیتیکی نظام اسلامی را فعال می‌کند، بلکه این شرایط منافع کشورهای مختلف از جمله کشورهای آسیای میانه را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد. رهبر معظم انقلاب دیروز در دیدار با میرضایف رئیس‌جمهور ازبکستان فرمودند: «ایران به راحتی می‌تواند ازبکستان را به آب‌های آزاد متصل کند». موضعی که از اهمیت ایران به کشورهای منطقه سخن می‌گوید. ازبکستان به لحاظ موقعیت جغرافیایی و ژئوپلیتیکی از ظرفیت بسیار حساس و ویژه‌ای در قلب آسیای مرکزی برخوردار است و با هر چهار کشور این منطقه (آسیای مرکزی) یعنی قزاقستان، تاجیکستان، قرقیزستان و ترکمنستان دارای مرز مشترک است. به همین دلیل، عموماً از ازبکستان به عنوان «وزنه تعادل ژئوپلیتیکی» در منطقه آسیای مرکزی نام برده می‌شود. با وجود چنین مزیت شایان توجه ژئوپلیتیکی، ازبکستان کشوری با شرایط محصور در خشکی مضاعف است و از این حیث فرصت مناسبی پیش‌روی تهران برای تقویت روابط تجاری با تاشکند وجود دارد؛ زیرا ازبکستان به واسطه حصر در خشکی مجبور است از حداکثر ظرفیت خود استفاده کند.

نکته پایانی تأکید بر این نکته است که ایران از بهترین شرایط برای دیپلماسی برخوردار است و توجه به این ظرفیت می‌تواند وضعیت کنونی را به بهترین نحو ممکن تغییر دهد که البته دولت مسیر خوبی قدم برمی‌دارد و سال ۱۴۰۲ را باید سال دیپلماسی ایران دانست. اکبر معصومی

▼ گزارش روز رمزگشایی از خبرسازی رسانه‌های آمریکایی

موضوع قابل توجه در جریان‌سازی جدید خبری از سوی رسانه‌های آمریکایی بیش از آنکه محتوای گزارش‌های منتشر شده از سوی آنان باشد، پنهان‌سازی ادعاهای قبلی واشینگتن درباره موضوعیت نداشتن تداوم دیپلماسی با ایران پس از اغتشاشات سال گذشته در کشور ایران در پس خبرسازی پیرامون دستیابی تهران و واشینگتن به توافقات جدید است. برای مثال خبرگزاری بلومبرگ نوشت: «ایران و آمریکا، به توافق غیررسمی نزدیک شده‌اند». پیش از این خبرگزاری رویترز هم گزارش داده بود: «دولت آمریکا در حال تقاضای ایران برای محدود کردن برنامه هسته‌ای و آزادی شهروندان، در برابر آزادی‌بخشی از دارایی‌های ایران است». موضوعی که مارک فیتزپاتریک از مقامات سابق وزارت خارجه آن را رد کرده و گفت: «مقداری دیپلماسی در جریان هست و حداقل یک آتش‌بس برقرار خواهد شد تا تنش‌ها تشدید نشود». همه این خبرها ادامه داشت تا اینکه آنتونی بلینکن در خبری مسئله توافق موقت را تکذیب کرد و عنوان کرد: «آمریکا با استفاده از تمام ابزار موجود خود از جمله دیپلماسی برای پیشبرد اهداف خود ادامه خواهد داد اما هنوز به نقطه‌ای نرسیده‌ایم که بتوانیم اعلام کنیم.»

گزاره تحلیلی: افزایش چشمگیر منابع قدرت سیاسی، اقتصادی، دفاعی، دیپلماتیک و هسته‌ای، گسترش چتر دیپلماسی اقتصادی و موفقیت‌های منطقه‌ای بدون برجام و FATF، رشد اقتصادی پیوسته در هفت فصل متوالی، همزمان با روی کار آمدن دولت و مجلس انقلابی برخلاف دولت قبل، عجله‌ای برای توافق (توافق بد/ توافق به هر قیمت) ندارد و صرفاً دنبال توافق خوب (نقد/ تضمین شده/ معتبر) است. ناامیدی غربی‌ها از امکان وارد کردن فشار به جمهوری اسلامی از رهگذر سوءاستفاده از اغتشاشات داخلی و همچنین به بار نشستن راهبرد دیپلماسی همسایگی دولت سیزدهم و به‌ویژه آغاز مناسبات سیاسی میان ایران و عربستان سعودی که مکمل سیاست‌های منطقه‌ای ایران به شما می‌رود همگی دلایل بسیار محکمی است که می‌تواند موجب خارج شدن طرف غربی از توهم نتیجه‌بخش بودن سیاست افزایش فشار برای امتیازگیری شده باشد.

بر همین اساس، دولت آمریکا به ویژه پس از شکست اغتشاشات، میانجی‌های متعددی را نزد مقامات ایرانی فرستاده و ضمناً درخواست مذاکره با وساطت عمان را داشته است. ظرف چند هفته اخیر، محافل رسانه‌ای مانند نیویورک تایمز، وال‌استریت ژورنال، اکسیوس، هآرتس، میدل‌ایست‌آی و... گزارش‌هایی را مبنی بر نزدیکی توافق منتشر کرده‌اند. آنگونه که رسانه‌های آمریکایی گمانه‌زنی کرده‌اند نمی‌توان به شکل‌گیری سریع توافق در موضوعاتی که به موضوع هسته‌ای ایران مربوط است خوشبین بود، لیکن بیان این موضوع از سوی رسانه‌های معتبر آمریکایی که به ارتباط با دستگاه‌های سیاسی و امنیتی آمریکا شهرت دارند، نشان می‌دهد که کاخ سفید به دنبال انتقال نشانه‌های مثبت برای تغییر مسیر چندماه گذشته و بازگشت به میز مذاکره‌ای است که ایران هیچگاه آن را ترک نکرده است. اما آنچه به نظر می‌رسد آمریکایی‌ها با استفاده از خبرسازی خود به دنبال شرطی‌سازی بازار و بسیج افکار عمومی برای تحت فشار قرار دادن دولت و حاکمیت برای یک توافق حتی بد هستند؛ موضوعی که دولت و نظام با وجود پیگیری مذاکرات بر آن اصرار ندارند. حسین عباسیان

▼ خبر ویژه رکوردزنی بودجه عمرانی در ۲۶ سال گذشته

در سال ۱۴۰۱ بودجه عمرانی پرداخت شده از سوی دولت حدود ۲۷۳ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان بوده که با در نظر گرفتن ۲۶۰ هزار و ۱۱۶ میلیارد تومان بودجه مصوب این بخش، میزان تحقق بودجه عمرانی ۱۰۵ درصد بوده است. آمارهای بودجه سالانه نشان می‌دهد درصد تحقق بودجه عمرانی سال ۱۴۰۱ بالاترین درصد تحقق این بودجه از سال ۱۳۷۶ تاکنون بوده است. همچنین طبق این آمارها، دومین رکورد پرداخت بودجه عمرانی نیز در سال ۱۴۰۰ با تحقق ۹۶ درصدی رخ داده که آن هم مربوط به دولت سیزدهم بوده است. قابل ذکر است از سال ۱۳۷۶ تا ۱۳۹۹ میزان تحقق بودجه عمرانی به‌طور میانگین ۷۰ درصد بوده است.

▼ اخبار

داریم بیابانی می‌شویم

مناطق خشک و بیابانی در عرض ۲۵ تا ۴۵ درجه شمالی و جنوبی زمین قرار دارند که براه مکش رطوبتی و در جریان‌های استوایی و قطبی، ایجاد می‌شوند. ایران نیز در این مدار قرار دارد. مدیرکل دفتر امور بیابان سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور عنوان کرد: «در ایران به دلیل تخریب سرزمین و اکوسیستم، سالانه یک میلیون هکتار به بیابان‌های کشور افزوده می‌شود و نرخ بیابان‌زایی در ایران از میانگین جهانی بالاتر است.» سال به سال بیابان‌ها جایگزین زمین‌های سبز یا خشک می‌شوند. آب کشیدن از زمین در ایران چنان بی‌محابا انجام می‌شود که بروز و ظهور آن را علاوه بر ایجاد بیابان در کشور و همچنین تبدیل بیابان‌های عادی به بیابان‌های مخرب، می‌توان در فرونشست در شهرها نیز دید. فرونشست در شهرهای تاریخی یزد و اصفهان به دلیل بافت تاریخی که در حال شکاف خوردن است یا حفره‌هایی که یک‌باره در زمین ایجاد می‌کند و زندگی را می‌بلعد، قابل مشاهده است. شرایط خطرناک کنونی یا خوره بیابانی که به جان ایران افتاده، غیرقابل درمان نیست اما یک پروسه ۳۰ ساله نیاز دارد که اگر همین فردا شروع کنیم، در چشم‌اندازی ۳۰ ساله می‌توانیم به بهبود و اصلاح وضعیت امید داشته باشیم.

مولوی وکیل مدافع بهائیت

مولوی عبدالحمید امام جمعه مسجد مکی زاهدان در اظهارات خلاف واقع خود، با دفاع از فرقه بهائیت، مدعی تصرف گورستان آنها در شرق تهران از سوی دولت شده است! پیگیری‌های خبرنگار تسنیم نشان می‌دهد که گورستان بهائیان در شرق تهران از سال ۱۳۶۰ به طور رایگان در اختیار آنها قرار گرفته بود. در سال جاری سازمان بهشت زهرا برای این گورستان قوانینی مانند سایر آرامگاه‌ها وضع کرد و به آنها اعلام شد برای دفن اموات خود مانند دیگر شهروندان باید هزینه پرداخت کنید. با این وجود اعضای این فرقه به مصوبه‌ای که برای همه مردم مبنی بر پرداخت وجه برای دفن هست تمکین نکردند و تصمیم به مخالفت گرفتند. اظهارات عبدالحمید در دفاع از اعضای این فرقه ضاله سال گذشته نیز تکرار شده بود، در حالیکه براساس فقه اهل سنت، بهائیت دین ساختگی است و پیروان آن مرتد و کافر هستند.

هشدارها از طغیانگری هوش مصنوعی

ایلان ماسک در کنفرانس فناوری ویوا در پاریس گفت: برای جلوگیری از تبدیل شدن هوش مصنوعی به چیزی غیرقابل کنترل، به قوانینی در این زمینه نیاز داریم. او مدعی شد که اگر این اتفاق نیفتد، «عاقبتی فاجعه‌بار» برای بشریت حاصل خواهد شد. ماسک در این کنفرانس گفت: «فکر می‌کنم برای پیامدهای منفی ابرهوش دیجیتال خطری جدی وجود داشته باشد.» هشدارهای ماسک یادآور حرف‌هایی است که او و عده دیگری از فعالان هوش مصنوعی چندی قبل در نامه‌ای سرگشاده آن را مطرح کرده بودند. ایلان ماسک به‌طور کلی پیش‌بینی کرد که هوش مصنوعی به احتمال خیلی زیاد نتایج مثبت هم خواهد داشت و برای مثال می‌تواند به دسترسی آسان‌تر به کالاها و خدمات کمک کند. ولی او تأکید کرد که این قضیه نباید به عنوان یک پیش‌فرض در نظر گرفته شود.

کاهش قیمت مسکن با سامانه کشف قیمت منصفانه

سرپرست دفتر اقتصاد مسکن وزارت راه گفت: «دستگاه‌ها موظفند اطلاعات مورد نیاز را در اختیار سامانه ملی املاک و اسکان قرار دهند و برای دستگاه‌هایی که همکاری نکنند جرم‌انگاری شده است. وزارت راه و شهرسازی و وزارت کشور موظف شده‌اند سامانه «کشف قیمت منصفانه» را ایجاد کنند تا با توجه به اطلاعات معاملات در یک منطقه و ویژگی‌هایی که املاک منطقه دارد، به‌صورت کلی املاک قیمت‌گذاری و به عموم مردم برسد. خروجی این برنامه حذف قیمت‌سازی کاذب توسط دلالان و محترکان است و به این ترتیب کف و سقف قیمت املاک در مناطق مختلف مشخص می‌شود.»

▼ اخبار کوتاه

◀ **کدام زبان دنیا؟** کاربری با اشاره به سفرهای اخیر دیپلماتیک به کشور و مسئولان دولتی نظام در کنایه‌ای به دولت سابق نوشت: «سفر رئیس‌جمهور به چین پس از ۲۰ سال، سوریه ۱۳ سال، اندونزی ۱۷ سال، آمریکای لاتین ۱۲ سال و... سفر وزیر خارجه سعودی به تهران پس از ۱۷ سال، رئیس‌جمهور ازبکستان پس از ۲۰ سال، رئیس‌جمهور بلاروس پس از ۱۷ سال و... شما زبان دنیا را بلد بودید؟ کدام دنیا صحبت می‌کردید؟»

◀ **تناسبی شدن انتخابات مجلس منتفی شد/ علی حدادی، سخنگوی کمیسیون امور داخلی مجلس نوشت:** «ماده ۵۳ طرح اصلاح قانون انتخابات مجلس که شامل تناسبی شدن انتخابات در تهران بود با پیشنهاد هیئت عالی نظارت حذف شد. پیشتر مقرر شده بود انتخابات مجلس در تهران به شکل تناسبی (به صورت آزمایشی) برگزار شود و هر حزب به اندازه آرای کسب شده خود صاحب کرسی در مجلس شود.»

◀ **اربعین ۴ میلیونی/ رئیس ستاد اربعین حسینی گفت:** «استان خوزستان در حال آماده باش برای برگزاری اربعین است و با وجود اینکه زائران در فصل گرما هستند خوزستان به نحوه شایسته پذیرایی زائران است. در مرز شلمچه پارکینگ ۱۰۰ هزار خودرویی در حال آماده‌سازی است. امسال حضور چهار میلیون زائر ایرانی در اربعین حسینی پیش‌بینی می‌شود.»

◀ **نخست‌وزیری با نیمی از اشغالگران/ لاپید نخست‌وزیر سابق رژیم صهیونیستی در نقد بنیامین نتانیاهو گفت:** «اگر نتانیاهو همان‌طور که گفته است یک‌جانبه کودتا را پیش ببرد، متوجه می‌شود که نخست‌وزیر کمتر از نیمی از مردم رژیم صهیونیستی است، با کمتر از نیمی از اقتصاد، کمتر از نیمی از امنیت و کمتر از نیمی از کنست.»

◀ **تجدید روابط ایران مصر از زبان سعودی‌ها/ شبکه العربیه عربستان سعودی به نقل از منابع خود گزارش داد که مصر و ایران بر سر تشکیل کمیته مشترک ایران و مصر که برای تجدید روابط و هماهنگی امنیتی بین کشورها تلاش خواهد کرد به طور اصولی به توافق رسیده‌اند.**

◀ **مصرف برق کشور ۶/۵ درصد افزایش یافت/ مصرف برق کشور در روز گذشته به ۶۶ هزار و ۸۰ مگاوات رسید که نسبت به سال گذشته ۶/۵ درصد افزایش را نشان می‌دهد. این در حالی است که رشد متعارف مصرف برق به صورت سالانه چیزی بین ۲ تا ۴ درصد است.**

◀ **چه کسی افسرده است؟/ براساس آمارهای جهانی منتشر شده بالاترین میزان استفاده از داروهای ضد افسردگی به آمریکا و اروپا تعلق دارد. جالب‌تر آنکه در میان ۲۰ کشور پرمصرف داروهای ضد افسردگی، نامی از ایران یا هیچ کشور اسلامی دیده نمی‌شود.**